

L'Opus Dei a Catalunya

La Prelatura promou la santedat laical

Miquel Codolar
Periodista

La Prelatura de l'Opus Dei, per la seva naturalesa i estructura, no s'ha d'incloure entre els nous moviments eclesials que neixen entorn del concili Vaticà II. El nucli del seu missatge és recordar la santificació dels laics enmig del món.

Molts fidels de l'Opus Dei, amics i cooperadors es varen aplegar a Montserrat en la primera missa en honor del beat Àlvar del Portillo. A la imatge, el pare abat, Josep M. Soler, durant la Missa a l'esplanada del monestir el 30 de maig de 2015. (Foto: Miquel Codolar)

Per parlar de l'Opus Dei a Catalunya avui, és bo conèixer-ne els orígens. El cas és que va ser a finals del 1939 quan un jove sacerdot va fer un primer viatge a Barcelona per trobar-se amb alguns estudiants que ja coneixia. Volia que li presentessin amics que poguessin estar interessats a conèixer l'Opus Dei i el seu missatge: que podien convertir la seva feina i les circumstàncies corrents de la vida en ocasió d'estimar Déu, de servir els altres i de millorar la societat, tot seguint de prop Jesucrist. Sant Josepmaria, al costat del beat Àlvar del Portillo, havia iniciat l'Opus Dei a Catalunya.

Dur a la pràctica el missatge de trobar Déu no només al temple, sinó també al carrer, no s'improvisa. Cal una vida cristiana intensa alimentada en els sagraments i en l'oració, la pràctica de les virtuts i formació continuada en els continguts de la fe cristiana. Oferir aquesta formació als seus fidels i a tothom que ho desitgi és el que fa l'Opus Dei, «una gran catequesi» en paraules de sant Josepmaria. Això es concreta en trobades, recessos, xerrades sobre la fe i les

virtuts humanes i cristianes, classes de catecisme i acompanyament espiritual personal, entre d'altres activitats formatives, amb horaris i continguts adients per a cada circumstància.

I qui pot rebre aquesta formació? Tothom que vulgui, professionals de tota mena que, això sí, vulguin fer bé la feina, i fer-la per amor a Déu i als altres. I és que als ulls de Déu pot ser tan valuós el treball d'un jardiner com el d'un funcionari de la Generalitat, tot dependrà de l'amor i l'esforç que s'hi posi. Per pertànyer a l'Opus Dei cal una crida de Déu, però per rebre la formació que ofereix no cal res més que demanar-ho.

El cas és que des de l'arribada de sant Josepmaria a Barcelona, de mica en mica, l'activitat apostòlica de l'Opus Dei es va anar desenvolupant. A mitjans de l'any següent (1940), es va obrir un centre en un pis del carrer Balmes, que encara s'utilitza actualment. El metge Alfons Balcells explica al llibre *Memòria ingènua* les dificultats d'aquests primers moments, que no van ser obstacle perquè alguns dels primers marxessin arreu del món a difondre el missatge de l'Opus Dei. Mn. Joan Baptista Torelló, aleshores un jove estudiant i un lletraferit

Alfons Balcells explica al llibre Memòria ingènua les dificultats dels primers moments a Catalunya, que no van ser obstacle perquè alguns dels primers marxessin arreu del món a difondre el missatge de l'Opus Dei. Mn. Joan Baptista Torelló va anar a Itàlia, Suïssa i Àustria. El poeta Francesc Faus ja ordenat sacerdot aniria al Brasil. El Dr. Jordi Cervós passaria la major part de la seva vida professional a Alemanya.

activista en favor de la llengua, el difondria per Itàlia, Suïssa i Àustria. El poeta Francesc Faus seria ordenat sacerdot i aniria al Brasil. El Dr. Jordi Cervós passaria la major part de la seva carrera acadèmica i científica a Alemanya. D'altres, en canvi, han restat prou a casa nostra, com el periodista i després sacerdot Mn. Ferran Blasi.

Va ser l'any 1942 quan la valenciana Enrica Botella, amb estudis de pèrit mercantil, de l'Opus Dei des d'un any abans, es trasllada a viure a Barcelona. Poc després, en una consulta al metge va conèixer la M. Roser Martí, germana d'un monjo de Montserrat, que seria la primera catalana de l'Opus Dei. Martí va treballar a Granada uns anys i va tornar a Catalunya com a funcionària. Per iniciar el primer centre, sant Josepmaria va demanar a dones de l'Opus Dei d'altres indrets que possessin en marxa de forma professional i alhora amb un caire familiar la zona de serveis del col·legi major Monterols, i que a la vegada comencessin una activitat estable de formació dirigida a dones. El segon centre seria Llar, orientat a estudiants i professionals joves, on per exemple va conèixer l'Opus Dei la Montse Grases, declarada venerable recentment pel papa Francesc. De les primeres catalanes, algunes van marxar a estendre la llavor de l'Obra a altres llocs, com la Roser Torrents, que va marxar a Colòmbia, o la Montse Amat, que es traslladaria a Roma per col·laborar en les tasques de govern de la Prelatura.

L'actual vicari per a Catalunya i Andorra és Mn. Ignasi Font Boix, ordenat prevere el 2002 i doctor en dret civil i canònic. Pertanyen a la Prelatura a Catalunya uns 4.500 laics, la majoria casats i emmainadats, vora 100 preveres i moltes altres persones participen de les activitats que s'ofereixen. També hi ha diversos sacerdots incardinats als bisbats que participen del mateix esperit, a través de la Societat Sacerdotal de la Santa Creu, una associació de capellans inseparablement unida a l'Opus Dei, que entre altres activitats cada any organitza les Jornades de Qüestions Pastorals de Castelldeu.

El missatge de l'Opus Dei ha suscitat iniciatives molt diverses, on la gestió i la propietat pertanyen als qui les promouen. La vinculació d'aquestes entitats sense ànim de lucre amb la Prelatura sempre té a veure només amb la vivificació cristiana. Entre les més conegudes, hi ha el col·legi major Monterols (fundat el 1949), l'escola esportiva Brafa (1953) o l'escola de direcció d'empreses IESE (1958). Al voltant de l'església de Santa Maria de Montalegre, confiada a l'Opus Dei per l'arquebisbat de Barcelona el 1967, n'han sortit projectes solidaris com Braval i Terral, per promoure la cohesió social al Raval de Barcelona. Pel que fa a les escoles, n'hi ha com Pineda i Xaloc (L'Hospitalet de Llobregat), Bell-lloc del Pla (Girona) i Viaró (Sant Cugat del Vallès), entre d'altres.

UNA ESPIRITUALITAT LAÏCAL PIONERA

El fundador de l'Opus Dei, Josepmaria Escrivà de Balaguer (Barbastre, 1902) va estudiar la carrera de Dret a Saragossa i va fer els estudis de teologia necessaris per ser ordenat sacerdot al seminari d'aquesta mateixa ciutat; va fundar l'Opus Dei el 2 d'octubre de l'any 1928 a Madrid. Des de llavors, van estar especialment presents en la seva tasca pastoral i en la seva predicació, uns quants temes que serien bàsics en els seus ensenyaments teòrics i pràctics: la crida de tothom a la santedat i el fet de cercar-la en les condicions de la vida de cadascú, en la família i en el treball; una crida adreçada a homes i dones, sacerdots i seglars; i també la convicció de la condició de fills de Déu en totes les persones. Amb aquest esperit, va començar a treballar també de manera estable a Catalunya, des de l'any 1939. Amb la Constitució Apostòlica *Ut sit*, de 1982, l'Opus Dei va ser erigit com a Prelatura personal.

PER SABER MÉS DE L'OPUS DEI A CATALUNYA

- JOSEP MASABEU, *Escrivà de Balaguer a Catalunya 1913-1974*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2015.
- FERRAN BLASI, *Gent de l'Opus Dei a Catalunya*, Qüestions de vida cristiana. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1975.
- DOMINIQUE LE TOURNEAU, *El Opus Dei: Informe sobre la realitat*, Rialp, 2006.